

Φ 619 – Προβλήματα Βιοηθικής

Ενότητα 1: Εισαγωγή στη Βιοηθική. Τι είναι η ηθική φιλοσοφία;

Ελένη Καλοκαιρινού
Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Τι είναι η Βιοηθική;

Ο ηθικός στοχασμός πάνω στα προβλήματα που εγείρει η εφαρμογή των συγχρόνων ιατρικών και γενετικών επιστημών και τεχνολογιών.

Παράδειγμα βιοηθικού προβλήματος 1/2

- Είναι δυνατή η αποποίηση του παιδιού από τον πατέρα όπως είναι από τη μητέρα βάσει της ελληνικής νομοθεσίας;
- Τα δικαιώματα του παιδιού ή του εμβρύου που πρόκειται να γεννηθεί.

Παράδειγμα βιοηθικού προβλήματος 2/2

- Έμβρυο versus γενετικό υλικό: Η μεγάλη σημασία που έχει η γλώσσα που χρησιμοποιούμε για την περιγραφή των ποικίλων βιοηθικών ερωτημάτων.
- Θα πρέπει να λαμβάνονται υπ' όψη και οι μεταφυσικές προϋποθέσεις μιας κοινωνίας προτού στοχασθούμε φιλοσοφικά και ρυθμίσουμε νομικά τα θέματα αυτά.
- Το παράδειγμα του νεαρού διαδόχου του θρόνου ο οποίος έχει το διαπτεπιστευμένο δικαίωμα να κυβερνήσει, όταν ενηλικιωθεί.

Οργάνωση του σεμιναρίου

- Εργασίες, παρουσιάσεις εργασιών.
- Παρουσίαση βασικής βιβλιογραφίας.
- Η ιστοσελίδα της Εθνικής Επιτροπής Βιοηθικής.

Πώς και γιατί δημιουργήθηκε το διεπιστημονικό είδος στοχασμού που ονομάζεται Βιοηθική;

(α) Μετά από τραυματικές εμπειρίες όπως τα όσα φρικτά συνέβηκαν στα ναζιστικά στρατόπεδα συγκεντρώσεως.

(β) Το σκάνδαλο Tuskegee στις ΗΠΑ.

(γ) Η εφαρμογή διαφόρων ευγονικών προγραμμάτων στις ΗΠΑ, στις Σκανδιναβικές χώρες κ.λπ.

V. Potter: Βιοηθική: η επιστήμη της επιβίωσης.

Τι είναι η ηθική φιλοσοφία; 1/2

- Η μελέτη των ορθών πράξεων και των ενάρετων χαρακτήρων.
- Το ηθικό δεν είναι ούτε υποκειμενικό ούτε σχετικιστικό. Η ηθική είναι θέμα καθολικεύσιμων αρχών.
- Διάκριση μεταξύ του καθολικά αποδεκτού και του καθολικεύσιμου.

Τι είναι η ηθική φιλοσοφία; 2/2

Σε περιγραφικό επίπεδο παρατηρούμε ότι οι διαφορετικές κοινωνίες έχουν διαφορετικές απόψεις για το ίδιο θέμα. Ακόμη όμως και τότε συμφωνούν ότι υπάρχουν ορισμένα πειστικά θέματα, όπως για παράδειγμα ο γάμος, η ιδιοκτησία για τα οποία θα πρέπει να ληφθεί ιδιαίτερη πρόνοια, αν και ομολογουμένως τα ρυθμίζουν διαφορετικά.

Το ηθικά ορθό

Το ηθικά ορθό δεν συνάγεται από ό,τι πράττει η κοινωνία, από το καθολικά αποδεκτό. Εξ άλλου τι σημαίνει «καθολικά αποδεκτό;».

Η ηθική 1/2

Η ηθική δεν είναι θέμα απαγορεύσεων. Η ηθική είναι θέμα ελευθερίας, απόφασης πρώτου προσώπου, η ηθική απελευθερώνει. Η ελευθερία μας αυτή συνεπάγεται ευθύνη για τις πράξεις που επιτελούμε.

Η ηθική 2/2

- Είμαστε ελεύθερα, έλλογα όντα. Κάνουμε λελογισμένη χρήση της ελευθερίας μας. Γι' αυτό έχουμε ευθύνη για τις πράξεις μας.
- R. M. Hare: επαναστατική, συντηρητική και κριτική αντιμετώπιση των παραδεδομένων ηθικών αρχών.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ελένη Καλοκαιρινού.
«Φ 619 – Προβλήματα Βιοηθικής. Εισαγωγή στη Βιοηθική. Τι είναι η ηθική φιλοσοφία; ». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS276/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: <Αντώνης Χατζηχρήστος>
Θεσσαλονίκη, <Χειμερινό Εξάμηνο 2014-
2015>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

